

VOLGNUMMER
32-2014

DATUM
12 maart 2014

TEAM
Concernzaken

CORRESPONDENTIENUMMER
2014-11361

BIJLAGEN
1

RAADSCOMMISSIE
Algemene Zaken en Middelen

ONDERWERP RAADSVORSTEL
Gemeenschappelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid

STELLER
Theunissen/350 4340
john.theunissen@maastricht.nl

AAN DE GEMEENTERAAD,

1. Samenvatting

De gemeenten Sittard-Geleen, Maastricht, Heerlen en de Provincie Limburg zijn een traject gestart tot vorming van een gezamenlijk Shared Service Center voor bedrijfsvoeringstaken. Belangrijkste voordelen van deze krachtenbundeling zijn kostenbesparing, kwaliteitsverhoging en het verstevigen van samenwerking binnen de regio Zuid-Limburg. Het SSC wordt de komende jaren stapsgewijs opgebouwd, waarbij ook overige gemeenten en samenwerkingsverbanden in de regio Zuid-Limburg van het SSC gebruik kunnen gaan maken. De eerste stap van SSC-vorming betreft de disciplines Inkoop, ICT en HRM.

Aan het besluit tot vorming van een gezamenlijke inkooporganisatie binnen het SSC ligt een haalbaarheidsonderzoek ten grondslag, waaruit blijkt dat hieraan, naast professionalisering van de inkoopfunctie, een substantieel besparingspotentieel verbonden is. Op basis van een uitgebreide analyse van uitgaven in 2010 en 2011 is dit geprognosticeerd op een bedrag oplopend tot € 12,8 miljoen in 2017 voor de vier organisaties gezamenlijk. Het aandeel hiervan van de gemeente Maastricht is becijferd op € 4,4 miljoen euro vanaf 2017. Gezamenlijke inkoop in SSC- verband kan derhalve een belangrijke bijdrage leveren aan de financiële opgave voor de komende jaren.

Voor het realiseren hiervan zijn twee zaken cruciaal:

- Het invullen van de benodigde randvoorwaarden (zie hierna)
- Het daadwerkelijk benutten van de centrale inkooporganisatie binnen het SSC-ZL en de mate waarin in de praktijk gekozen wordt voor standaardisatie en harmonisatie. Dit brengt een belangrijke opgave met zich mee, inclusief veranderende rollen binnen de organisatie.

Harmonisatie beleid

Cruciaal voor het realiseren van dit besparingspotentieel is het invullen van de daarvoor benodigde randvoorwaarden. Naast een gezamenlijke professionele inkooporganisatie op basis van uniforme processen is dat een gemeenschappelijk inhoudelijk beleidskader voor inkoop- en aanbestedingsbeleid, zodat gezamenlijke trajecten zoveel als mogelijk op één leest geschoeid kunnen worden. Dit is van belang omdat de mate waarin de vier organisaties (de gemeenten Heerlen, Maastricht, Sittard-Geleen en de Provincie Limburg) dezelfde beleidsmatige uitgangspunten hanteren voor inkoop en aanbestedingen bepalend is voor het realiseren van het besparingspotentieel. Om deze belangrijke randvoorwaarde in te vullen is een geharmoniseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid opgesteld, dat thans door drie colleges gelijkluidend ter besluitvorming aan de drie gemeenteraden wordt voorgelegd. Voor de provincie is de situatie afwijkend. Daar is de bevoegdheid tot het vaststellen van het inkoopbeleid door Provinciale Staten gemandateerd aan het college van Gedeputeerde Staten. Die hebben het gemeenschappelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid inmiddels op 18 maart 2014 vastgesteld.

Raadsvoorstel

2. Beslispunten

1. Instemmen met harmonisatie van het inkoopbeleid met de gemeenten Maastricht, Heerlen en de Provincie Limburg;
2. Daartoe vaststellen de nota 'Gemeenschappelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014'.

3. Aanleiding

Vorming van een Shared Service Center voor bedrijfsvoeringstaken, gericht op kostenbesparing en kwaliteitsverbetering. Randvoorwaardelijk voor het realiseren van het besparingspotentieel van gezamenlijke inkoop is een geharmoniseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid.

4. Relatie met bestaand beleid

Het nieuwe gemeenschappelijke inkoopbeleid is in lijn met het besluit over het haalbaarheidsonderzoek naar het Shared Service Center Zuid-Limburg. Het voldoet aan de actuele eisen die hieraan vanuit landelijke en Europese regelgeving worden gesteld.

Het geharmoniseerde inkoop- en aanbestedingsbeleid biedt naast financiële aspecten ook mogelijkheden tot het realiseren van kwalitatieve doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, social return en de positie van het regionale MKB.

- Duurzaamheid: het geharmoniseerde Inkoop- en Aanbestedingsbeleid bevordert duurzaam inkopen, door milieuaspecten te betrekken in het inkoopproces. Zo dienen partijen bijvoorbeeld in hun offertes vanaf € 50.000 minimaal te voldoen aan de duurzaamheidseisen conform de landelijke PIANOOCriteria. Uitgangspunt is dat vanaf 2015 100% van de inkopen duurzaam zijn.
- Social return: het geharmoniseerde Inkoop- en Aanbestedingsbeleid heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving en aandacht voor mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt. Het stimuleert daarom (voor zover mogelijk en doelmatig) de participatie van deze mensen in het arbeidsproces door te bepalen dat bij werken, leveringen en diensten vanaf € 100.000 tenminste 5% van het inkoopbedrag of tenminste 5% van de loonsom door de leverancier besteedt dient te worden aan social return. Daarnaast wordt bij de toepassing van het inkoopbeleid zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen van de regionale sociale werkvoorzieningen of daaraan gelieerde organisaties.
- Positie MKB: het geharmoniseerde Inkoop- en Aanbestedingsbeleid heeft oog voor de belangen van het regionale midden- en kleinbedrijf, binnen de mogelijkheden van vigerende wet- en regelgeving. Hierbij moet worden gedacht aan 'local sourcing' van geschikte leveranciers, met name ten aanzien van enkelvoudige of meervoudige onderhandse offerteaanvragen, zonder dat dit nadrukkelijk tot enige vorm van discriminatie van overige ondernemers leidt. Bij grotere trajecten blijft het MKB in positie gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

Het gemeenschappelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid treedt in de plaats van het huidige inkoopbeleid van de gemeente Maastricht uit 2012. Ten opzichte van het huidige beleid zijn er inhoudelijk geen wijzigingen. Het gemeenschappelijk inkoopbeleid is een randvoorwaarde voor het inrichten van een professionele inkoopfunctie binnen het SSC-ZL en het behalen van het geprognosticeerd financieel inkoopresultaat van oplopend tot € 12,83 miljoen in 2017 voor de vier organisaties, waarvan € 4,4 miljoen voor de gemeente Maastricht.

Hoewel er inhoudelijk niets wijzigt voor de gemeente Maastricht zijn op de onderdelen sociale return/aanbesteding aan SW bedrijven en regionale economie/MKB wel tekstwijzigingen doorgevoerd om daarmee beter aan te sluiten bij de regionale setting waarin de aanbesteding plaatsvindt.

In onderstaande tabel zijn de teksten voor deze onderdelen met elkaar vergeleken.

Social Return/ SW bedrijven	-vanaf 100.000 euro social return eis. Daarbij wordt uitgegaan dat tenminste 5% van het inkoopbedrag of tenminste 5% van de loonsom door de leverancier besteedt dient te worden aan social return. -De Aanbestedende dienst kan opdrachten tot €100.000, waarvoor dat mogelijk is, uitbesteden bij regionale SW bedrijven. Voor opdrachten groter dan €100.000 wordt binnen de juridische kaders per geval gezien welke opdracht aan een regionaal SW bedrijf, wordt gegund. Het Bestuur mag besluiten om bij een individuele aanbestedingsprocedure bovenstaande maatregelen niet toe te passen.	-vanaf 100.000 euro social return eis - alle opdrachten verplicht naar de MTB gaan indien de opdracht valt binnen het portfolio van de MTB
Regionale economie/MKB	-In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse Offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, kan rekening worden gehouden met de lokale economie en lokale ondernemers.	-Bij onderhandse inkooptrajecten geldt dat er minimaal 1 offerte wordt uitgevraagd bij een bedrijf dat is gevestigd in de gemeente Maastricht

Voor social Return/SW-bedrijven geldt dat rekening gehouden wordt met de bestaande afspraken met de SW-bedrijven.

Voor harmonisatie van de drempelbedragen voor onderhandse aanbestedingen volgt op basis van nadere analyse begin 2015 een aanvullend voorstel. In afwachting hiervan blijven de huidige drempelbedragen gehandhaafd.

Geharmoniseerd inkoopbeleid doet geen afbreuk aan de autonomie van het eigen gemeentebestuur. Wel is het vanuit het oogpunt van samenwerking van belang om hierover vooraf afstemming te hebben met de overige samenwerkingspartners en hierin de consequenties voor het (gezamenlijk) besparingspotentieel te betrekken.

5. Gewenst beleid en mogelijke opties

Niet van toepassing.

6. Duurzaamheid en gezondheid

Niet van toepassing.

7. Personeel

Het raadsvoorstel heeft geen personele gevolgen.

8. Informatie en automatisering

Het raadsvoorstel heeft geen gevolgen op het gebied van I&A.

9. (Duurzame) aanbestedingen

Uitgangspunten voor duurzaam aanbesteding zijn opgenomen in het nieuwe gemeenschappelijke inkoopbeleid.

10. IBOR beheersparagraaf

Niet van toepassing.

11. Financiën

Het raadsvoorstel heeft geen directe financiële consequenties. Harmonisatie van inkoopbeleid is één van de belangrijkste randvoorwaarde om gezamenlijk met de gemeenten Sittard-Geleen, Heerlen en de Provincie Limburg besparingen op het gebied van inkoop te realiseren. Dit moet leiden tot besparingen als gevolg van gezamenlijke inkoop, die op basis van een uitgebreide spendanalyse voor de gemeente Maastricht zijn geprognoseerd op circa € 4,4 miljoen in 2017.

12. Voorstel

1. Instemmen met harmonisatie van het inkoopbeleid met de gemeenten Maastricht, Heerlen, Sittard-Geleen en de Provincie Limburg;
2. Daartoe vaststellen de nota 'Gemeenschappelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid'.

13. Vervolg / Planning

Het voorstel tot harmonisatie van het inkoop- en aanbestedingsbeleid komt ook aan de orde in de gemeenteraden van Heerlen en Sittard-Geleen. Vervolgens vindt gelijktijdig publicatie van het nieuwe beleid plaats, waarna het vanaf dezelfde nog nader te bepalen datum in werking treedt.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

P.J. Buijtels.

De Burgemeester,

O. Hoes.

VOLGNUMMER
32-2014

14. Communicatie richting raad

Aan het traject van SSC-vorming zijn evaluatiemomenten gekoppeld, waarbij ook de werking van het geharmoniseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid zal worden betrokken. Daarnaast volgt begin 2015 een voorstel voor harmonisatie van de drempelbedragen voor onderhandse aanbestedingen. Hierbij zal worden ingegaan op de werking van het met voorliggend voorstel geharmoniseerde beleid.

Het geharmoniseerde Inkoop- en Aanbestedingsbeleid 2014 zal via de gebruikelijke kanalen gepubliceerd worden. Daarnaast zal het zijn plaats krijgen binnen toekomstige inkooptrajecten.

Raadsvoorstel

BIJLAGE

I

VOLGNUMMER

32-2014

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 18 maart 2014, team
Concernzaken, no. 2014-11361;

gehoord de commissie Algemene Zaken en Middelen;

BESLUIT:

1. Instemmen met harmonisatie van het inkoopbeleid met de gemeenten Maastricht, Heerlen, Sittard-Geleen en de Provincie Limburg;
2. Daartoe vaststellen de nota 'Gemeenschappelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014'.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 27 mei 2014 .

De Griffier,

De Voorzitter,

Raadsbesluit

Gemeente Maastricht

provincie limburg

GEMEENSCHAPPELIJK INKOOP- EN AANBESTEDINGSBELEID 2014

Inhoudsopgave

INLEIDING

1. DEFINITIES

2. DOELSTELLINGEN

3. JURIDISCHE UITGANGSPUNTEN

- 3.1 Algemeen juridisch kader
- 3.2 Uniforme documenten
- 3.3 Algemene beginselen bij Inkoop
- 3.4 Grensoverschrijdend belang
- 3.5 Mandaat en volmacht
- 3.6 Afwijkingsbevoegdheid

4. ETHISCHE EN IDEËLE UITGANGSPUNTEN

- 4.1 Integriteit
- 4.2 Duurzaam inkopen
- 4.3 Innovatie

5. ECONOMISCHE UITGANGSPUNTEN

- 5.1 Product- en marktanalyse
- 5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie
- 5.3 Lokale economie en MKB
- 5.4 Samenwerkingsverbanden
- 5.5 Bepalen van de inkoopprocedure
- 5.6 Raming en financiële budget
- 5.7 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

6. ORGANISATORISCHE UITGANGSPUNTEN

- 6.1 Inkoopproces

Inleiding

De gemeenten Maastricht, Sittard-Geleen, Heerlen en de Provincie Limburg hebben besloten hun krachten op het gebied van bedrijfsvoeringstaken te bundelen door over te gaan tot de vorming van een gezamenlijk Shared Service Center, het SSC-ZL. Eén van de eerste bedrijfsvoeringstaken die hierin worden ondergebracht is gemeenschappelijke inkoop en aanbestedingen. Deze samenwerking leidt tot significante besparingen (geprognostiseerd op € 12,8 miljoen voor de vier organisaties gezamenlijk in 2017) alsmede tot verdergaande professionalisering van de inkoopfunctie. Eén van de randvoorwaarden om tot een succesvolle gezamenlijke inkoop te komen is harmonisatie van het inkoop- en aanbestedingsbeleid, aangezien de mate waarin de vier organisaties dezelfde uitgangspunten hanteren bepalend is voor het realiseren van het besparingspotentieel. Daartoe is dit document opgesteld.

Na het formuleren van definities (hoofdstuk 2) wordt achtereenvolgens ingegaan op de juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten (hoofdstukken 3 t/m 6).

De Aanbestedende dienst (nu nog de Provincie Limburg, Gemeente Heerlen, Gemeente Sittard-Geleen of Gemeente Maastricht, op termijn het SSC-ZL in opdracht van deze vier organisaties) spant zich continu in voor een (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk.

De Aanbestedende dienst kiest voor professionalisering van Inkoop. Dit biedt een goede basis voor het realiseren van kwalitatieve doelstellingen, zoals die geformuleerd zijn voor de thema's duurzaamheid, social return en positie MKB.

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt het inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen Inkoop in de aanbestedende dienst plaatsvindt. De Aanbestedende dienst leeft daarbij een aantal centrale doelstellingen na (zie verder hoofdstuk 2). Aangezien Inkoop plaatsvindt in een dynamische omgeving, dient de Aanbestedende dienst continu bezig te zijn met het doorvoeren van verbeteringen in de inkoopprocessen. De doelstellingen van de Aanbestedende dienst zijn hierbij leidend. Dit beleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de Aanbestedende dienst.

Daarnaast gaat de Aanbestedende dienst bij het Inkopen van Werken, Leveringen of Diensten uit van de volgende uitgangspunten:

- 1. Juridische uitgangspunten:**
hoe gaat de Aanbestedende dienst om met de relevante regelgeving?
- 2. Ethische en ideële uitgangspunten:**
hoe gaat de Aanbestedende dienst om met de maatschappij en het milieu in haar inkoopproces?
- 3. Economische uitgangspunten:**
hoe gaat de Aanbestedende dienst om met de markt en Ondernemers?
- 4. Organisatorische uitgangspunten:**
hoe koopt de Aanbestedende dienst in?

1. Definities

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de Aanbestedende dienst.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet.
Aanbestedende dienst	Provincie Limburg, Gemeente Heerlen, Gemeente Sittard-Geleen of Gemeente Maastricht dan wel een samenwerkingsverband van deze overheden.
Inkoop	(Rechts)handelingen van de Aanbestedende dienst gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Aanbestedende dienst voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG.
Ondernemer	Een aannemer, leverancier of dienstverlener.
Werken	Werken als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet.

2. Doelstellingen

De Aanbestedende dienst wil met dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

a. Rechtmatig en doelmatig Inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.

De Aanbestedende dienst leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt de Aanbestedende dienst efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de middelen van de aanbestedende dienst staan centraal. De Aanbestedende dienst houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor Ondernemers tot opdrachten van de aanbestedende dienst.

b. Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.

Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement, vertrouwen in de Contractant en in wederzijds respect tussen de Aanbestedende dienst en de Contractant. De Aanbestedende dienst spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de Ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.

c. Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijskwaliteit verhouding.

Bij het Inkopen van Werken, Leveringen en Diensten kan de Aanbestedende dienst ook interne en andere (externe) kosten betrekken in de afweging. Ook de kwaliteit van de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten speelt een belangrijke rol.

d. Een continue positieve bijdrage leveren aan het gehele prestatieniveau van de Aanbestedende dienst

Inkoop moet tenslotte ondersteunend zijn aan het gehele prestatieniveau van de Aanbestedende dienst en daar direct en voortdurend aan bijdragen. De concrete doelstellingen van Inkoop zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de doelstellingen van de aanbestedende dienst.

e. De Aanbestedende dienst stelt een administratieve lastenverlichting voor zowel zichzelf als voor Ondernemers voorop.

Zowel de Aanbestedende dienst als Ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. De Aanbestedende dienst verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Concreet kan de Aanbestedende dienst hiertoe digitaal Inkopen (en aanbesteden). De Aanbestedende dienst maakt, waar mogelijk, gebruik van de uniforme 'eigen verklaring'.

f. Dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de Aanbestedende dienst.

Om deze doelstellingen te realiseren zijn juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten vastgelegd in dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze uitgangspunten zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

3. Juridische uitgangspunten

3.1 Algemeen juridisch kader

a De Aanbestedende dienst leeft de relevante wet- en regelgeving na.

Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door de Aanbestedende dienst restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold. De voor het Inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

- **Aanbestedingswet:** dit wettelijke kader implementeert de Europese Richtlijnen 2004/18/EG en 2004/17/EG (Aanbestedingsrichtlijnen) en Richtlijn 2007/66/EG (Rechtsbeschermingsrichtlijn). Deze wet biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
- **Europese wet- en regelgeving:** wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie.
- **Burgerlijk Wetboek:** het wettelijke kader voor overeenkomsten.
- **Provinciewet resp. Gemeentewet:** het wettelijke kader voor aanbestedende diensten.

3.2 Uniforme documenten

De Aanbestedende dienst streeft er naar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. De Aanbestedende dienst past bij de betreffende Inkoop in ieder geval toe:

- Aanbestedingsreglement werken 2012 (ARW 2012);
- Richtsnoeren Leveringen en Diensten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
- Uniforme klachtenregeling van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
- Gids Proportionaliteit;
- Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten

3.3 Algemene beginselen bij Inkoop

a Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De Aanbestedende dienst neemt bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten boven de (Europese) drempelwaarden en bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten onder de (Europese) drempelwaarden met een duidelijk grensoverschrijdend belang de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

- **Gelijke behandeling:** Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.
- **Non-discriminatie:** Discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.

- **Transparantie:** De gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.
- **Proportionaliteit (evenredigheid):** De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De Aanbestedende dienst past het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.
- **Wederzijdse erkenning:** Diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die Diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de legitieme behoeften van de Aanbestedende dienst.

b Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De Aanbestedende dienst neemt bij haar Inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

3.4 Grensoverschrijdend belang

Voorafgaand aan Inkoop vindt een objectieve toets plaats of sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang past de Aanbestedende dienst de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht toe. Overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang zijn overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten waarbij buiten Nederland gevestigde Ondernemers interesse hebben of kunnen hebben. Dit kan blijken uit de uitgevoerde marktanalyse.

Of een overheidsopdracht of een concessieovereenkomst een duidelijk grensoverschrijdend belang heeft, zal afhangen van verschillende omstandigheden, zoals de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht en de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd.

Voor overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang, zal de Aanbestedende dienst een passende mate van openbaarheid in acht nemen. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel. Een aankondiging van de te verstrekken opdracht zal de Aanbestedende dienst op haar website plaatsen en/of in andere gebruikelijke platforms.

3.5 Mandaat en volmacht

Inkoop vindt plaats met inachtneming van de vigerende mandaat- en volmachtregeling van de Aanbestedende dienst. De Aanbestedende dienst wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

3.6 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn slechts mogelijk en toegestaan op basis van een besluit van het College van Burgemeester en Wethouders of van Gedeputeerde Staten van de Aanbestedende dienst en voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is¹.

¹ Afwijkingen worden in het bestuur van het SSC-ZL besproken.

4. Ethische en ideële uitgangspunten

4.1 Integriteit

a De Aanbestedende dienst stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De Aanbestedende dienst heeft hoog in het vaandel dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes. Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen.

b De Aanbestedende dienst contracteert enkel integere Ondernemers.

De Aanbestedende dienst wil enkel zaken doen met integere Ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Een toetsing van de integriteit van Ondernemers is bij Inkoop (en aanbesteding) in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden of het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden'.

4.2 Duurzaam Inkopen

a Bij Inkopen neemt de Aanbestedende dienst milieuaspecten in acht.

De Aanbestedende dienst heeft een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. De Aanbestedende dienst streeft er naar om duurzaam in te kopen. Duurzaam Inkopen is het meenemen van sociale en milieuaspecten in het inkoopproces. Dit komt o.a. tot uitdrukking door het volgende:

- Bij de product- en marktanalyse inventariseert de Aanbestedende dienst welke Werken, Leveringen of Diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden.
- In de aanbestedingsstukken (bijvoorbeeld in de selectie- en gunningscriteria) en in de te sluiten overeenkomst worden duurzaamheidscriteria opgenomen.
- De Aanbestedende dienst kan kiezen om digitaal in te kopen (E-procurement, gebruik van e-mail etc.).
- De Aanbestedende dienst zal de aangeboden duurzame oplossingen monitoren. Op deze wijze kan zij een duurzame oplossing inbedden in de eigen organisatie van de Aanbestedende dienst en haar werkwijze.
- Partijen dienen in hun offertes vanaf € 50.000,- minimaal te voldoen aan de duurzaamheidseisen conform de PIANOOCriteria, voor zover van toepassing. Uitgangspunt is dat vanaf 2015 100% van de inkoop duurzaam zijn.
- Met betrekking tot een aantal 'productgroepen' zijn door Agentschap.nl zogenaamde 'duurzaamheidscriteria' opgesteld. Het CROW (nationaal kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte) heeft bijvoorbeeld de duurzaamheidscriteria die betrekking hebben op de GWW-sector geschikt gemaakt voor toepassing in RAW-bestekken door middel van het opstellen van de 'RAW-Catalogus Bepalingen – Duurzaam Inkopen'.

b Inkoop vindt op maatschappelijk verantwoorde wijze plaats.

Hierbij spelen onderwerpen als arbeidreïntegratie, arbeidsomstandigheden en – indien passend – social return. De Aanbestedende dienst heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving en aandacht voor mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt. Zij stimuleert daarom – waar mogelijk en doelmatig – de participatie van deze mensen in het arbeidsproces. Om hun participatie te bevorderen kan de aanbestedende dienst in het kader van social return een

uitvoeringseis stellen bij opdrachten voor werken, leveringen en diensten vanaf tenminste € 100.000,-. Daarbij wordt uitgegaan dat tenminste 5% van het inkoopbedrag of tenminste 5% van de loonsom door de leverancier besteedt dient te worden aan social return.

Daarnaast wordt bij de toepassing van het inkoopbeleid zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen van de regionale sociale werkvoorziening(en) of daaraan gelieerde organisaties. De mogelijkheden daarvoor worden vooral bepaald door Europese juridische kaders. Al naar gelang de casus beschikt de Aanbestedende dienst over een aantal opties. Deze opties variëren van niet aanbesteden maar rechtstreeks opdragen tot aanbesteden met toepassing van sociale criteria. De Aanbestedende dienst kan opdrachten tot €100.000, waarvoor dat mogelijk is, uitbesteden bij regionale SW bedrijven. Voor opdrachten groter dan €100.000 wordt binnen de juridische kaders per geval bezien welke opdracht aan een regionaal SW bedrijf, wordt gegund. Het Bestuur mag besluiten om bij een individuele aanbestedingsprocedure bovenstaande maatregelen niet toe te passen.

Bovendien worden Werken, Leveringen en/of Diensten geweerd die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen.

4.3 Innovatie

De Aanbestedende dienst moedigt – daar waar mogelijk – innovatiegericht Inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht Inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat de Aanbestedende dienst ruimte aan de Ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand 'product'.

5. Economische uitgangspunten

5.1 Product- en marktanalyse

- a Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.**

De Aanbestedende dienst acht het van belang om de markt te kennen door – indien mogelijk – een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de Ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

- a De Aanbestedende dienst acht een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk.**

De Aanbestedende dienst streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers (Contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De Aanbestedende dienst moet in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij haar Inkoop (waaronder de keuze van Ondernemer(s) en Contractant(en), maar ook vanwege de naleving van de (Europese) wet- en regelgeving.

- b De Aanbestedende dienst kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.**

Gedurende de contractperiode kan bij de Contractant afhankelijkheid ontstaan van de Aanbestedende dienst door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De Aanbestedende dienst kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve Ondernemers.

5.3 Lokale economie en MKB

Er wordt rekening gehouden met de belangen van het regionale midden- en kleinbedrijf (MKB) binnen de mogelijkheden van vigerende wet- en regelgeving. Onder het regionaal midden- en kleinbedrijf worden in dit verband bedrijven en/of organisaties verstaan in het gebied van de regio Zuid-Limburg.

- a De Aanbestedende dienst heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt.**

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse Offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, wordt indien mogelijk rekening gehouden met de lokale economie en lokale Ondernemers. Discriminatie moet daarbij worden voorkomen en de Aanbestedende dienst moet niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen laten liggen. Local sourcing kan bijdragen aan de doelmatigheid van de Inkoop.

- b De Aanbestedende dienst heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB).**

Uitgangspunt is dat alle Ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De Aanbestedende dienst houdt echter bij haar Inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit

kan de Aanbestedende dienst doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

5.4 Samenwerkingsverbanden

De Aanbestedende dienst hanteert als uitgangspunt dat zij samenwerkt bij Inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerkingen binnen de eigen organisatie als voor samenwerkingen met andere aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoop samenwerking, milieuactiviteiten, werkvoorzieningsschappen, belastingen en sociale regelgeving.

5.5 Bepalen van de inkoopprocedure

Bij inkooptrajecten onder de Europese drempelbedragen waarbij de Aanbestedende dienst samenwerkt met andere aanbestedende diensten wordt per inkooptraject de inkoopstrategie en inkoopprocedure bepaald op basis van de richtlijnen volgens de Gids Proportionaliteit². Bij het bepalen van de inkoopprocedure waarbij de Aanbestedende dienst niet samenwerkt met andere Aanbestedende diensten hanteert de Aanbestedende dienst de inkoopprocedure die is opgenomen in de bijlage.

5.6 Raming en financiële budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De Aanbestedende dienst wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen.

5.7 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

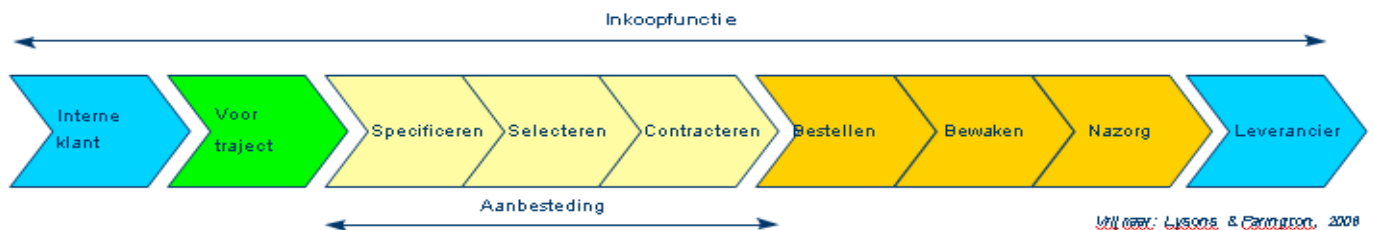
De Aanbestedende dienst bevordert eerlijke mededinging. De betrokken Ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door in principe objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de Aanbestedende dienst een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De Aanbestedende dienst wenst geen Ondernemers te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

² De Gids proportionaliteit is op 3 juli 2012 vastgesteld. De definitieve versie van de gids is gepubliceerd in de Staatscourant van 15 februari 2013.

6. Organisatorische uitgangspunten

6.1 Inkoopproces

Het inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject.

stap	fase inkoopproces	Toelichting
1	Voortraject	Opstellen inkoopstrategie o.a.: • Bepalen van inkoopbehoefte • Bepalen van het aanbod (bijv. product- en marktanalyse) • Raming en bepalen van het financiële budget • Keuze Offerteaanvraag
2	Specificeren	• Opstellen van eisen en wensen • Omschrijven van de opdracht • Opstellen Offerteaanvraag
3	Selecteren	• Eventuele voorselectie geïnteresseerde Ondernemers • Bekendmaking opdracht via verzenden van de Offerteaanvraag, de website of Tendered • Offertes evalueren • Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van de geldende wet- en regelgeving) • Gunning aan winnende Ondernemer
4	Contracteren	• Teken (raam) overeenkomst met (winnende) Contractant • Registreren getekende overeenkomst • Informeren afgewezen Ondernemers
5	Bestellen	• Uitvoeren van de opdracht • Eventueel met het doen van bestellingen
6	Bewaken	• Bewaken termijnen • Controleren nakoming afgesproken prestaties • Tijdige betaling facturen
7	Nazorg	• Beheren van de overeenkomst, bijvoorbeeld prijsindexeringen of looptijd • Evalueren overeenkomst met Contractant

Bijlage Bepalen van de Inkoopprocedure

Inkoop opdracht/-procedure	Enkelvoudig onderhands 1 offerte of meer	Meervoudig onderhands 3 offertes of meer	Nationaal	Europees (*conform Bao)
Gemeente Heerlen				
<i>Werken</i>	< 50.000	>=50.000 - < 400.000	>=400.000 - < 5.000.000*	>= 5.000.000*
<i>Leveringen</i>	< 15.000	>=15.000 - < 100.000	>=100.000 - < 200.000*	>= 200.000*
<i>2a Diensten</i>	< 15.000	>=15.000 - < 200.000*	n.v.t.	>= 200.000*
<i>2b Diensten</i>	< 200.000*	n.v.t.	n.v.t.	>= 200.000*
Gemeente Maastricht				
<i>Werken</i>	< 50.000	>=50.000 - < 300.000	>=300.000 - < 5.000.000*	>= 5.000.000*
<i>Leveringen/diensten</i>	< 25.000	>=25.000 - < 200.000	n.v.t.	>= 200.000*
Provincie Limburg				
<i>Werken</i>	< 50.000	>=50.000 - < 1.500.000	>=1.500.000 - < 5.000.000*	>= 5.000.000*
<i>Leveringen/diensten</i>	< 50.000	>=50.000 - < 200.000*	n.v.t.	>= 200.000*
Gemeente Sittard-Geleen				
<i>Werken</i>	< 50.000	>=50.000 verkorte inkoopstrategie >=200.000 uitgebreide inkoopstrategie		>= 5.000.000*
<i>Leveringen/diensten</i>	< 10.000	>=10.000 verkorte inkoopstrategie >=100.000 uitgebreide inkoopstrategie		>= 200.000*
Gezamenlijke inkooptrajecten				
<i>Werken</i>	< 5.000.000: Inkoopstrategie en inkoopprocedure worden bepaald op basis van de Gids Proportionaliteit			>= 5.000.000*
<i>Leveringen/diensten</i>	< 200.000: Inkoopstrategie en inkoopprocedure worden bepaald op basis van de Gids Proportionaliteit			>= 200.000*